

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XX.

V Celovcu, 28. februarja 1901.

Štev. 9.

Gospodarsko propadanje.

Kjerkoli kak narod dobro gospodari, se množi število ljudstva. Zidajo se novi domovi, nastanejo nove družine, priraščajo nove delavne moči, vse se razvija, vse se množi, vse raste. Kjer pa ni več zaslužka, se razkropi ljudstvo, in kar še zaostane, podobno je suhemu živinčetu, ki ne more nikamor rasti, ker krme ni. Naša domovina postaja pusta! Ljudsko štetje nam razsvetljuje žalostno naše stanje!

Za danes so nam na razpolago številke za velikovško okrajno glavarstvo, številke, ki glasno kriče o našem propadu!

I. V pliberškem sodnijskem okraju je bilo prebivalcev:

	1.1890.	1.1900.	več	manj
v Pliberku	1127	945	—	182
v St. Danijelu	824	773	—	51
na Bistrici	2510	1853	—	657
na Tolstem vrhu in v				
Kotljah	2145	2165	20	—
v Guštanju	1070	1179	101	—
v Libeličah	2009	1984	—	325
v Libučah	1927	1721	—	206
v Možici	790	1659	869	—
na Blatu	1595	1493	—	102
v Prevaljah	4944	4047	—	897
v Švabeku	432	434	2	—
v Črni	1703	1818	115	—
			1107	2420

Prevaljski delavci so se menda preselili v Mežico. Kmečke občine so izgubile 2420 ljudi, fužine in letovišča pridobile 1107, tako da znaša izguba 1313, to je celo prebivalstvo srednje-velike fare ali občine.

Izmed 13 občin je takorekoč ena izginila, in izguba znaša v tem okraju 6% prebivalstva.

II. Nekoliko bolje je v velikovškem okraju.

	1.1890.	1.1900.	več	manj
Bilo je ljudi	1793	1767	—	26
v Djekšah	2933	2701	—	232
v Ovbrah	3535	3275	—	260
v Grebinju	1288	1205	—	83
na Pustrici	1828	1694	—	134
v Tinjah	636	609	—	27
v Važenbergu	2953	2871	—	82
v Velikovecu	2511	2605	94	—
			94	844

Kmečke občine so izgubile 844 ljudi, mesto jih je pridobilo 94, tudi tukaj se je torej izgubilo ljudi za celo malo faro ali občino. Število ljudstva se je znižalo za 4%, najbolj v Ovbrah, Grebinju in na Rudi.

III. Nekoliko ugodnejše so številke v Dobrlivesi.

	1.1890.	1.1900.	več	manj
Bilo je ljudi	2669	2691	22	—
v Dobrlivesi	1138	1071	—	67
v Galiciji	1388	1328	—	60

Komendatorju Mateju Šervicljju v spomin.

Najboljši vsi gredó!
 A mi, ki smo jih izgubili,
 Podlegamo obupa sili.
 Za njimi plove nam oko,
 Za njimi nam srcé vzdihuje,
 Kot da so daleč šli na tuje.
 In vendar grejo le domov,
 Tja kamor Oče vseh jih zove.
 Tam sredi nébesnih svetov
 Njih duša prosta, srečna plove. —
 Za njimi šel si tudi Ti,
 Ti dika cerkve in svečenstva,
 Stebér koróškega slovenstva!
 Zakaj srce nam krvavi,
 Zakaj ga žalost stiska, muči?
 Saj bivaš v jasni, večni luči,
 Saj z angeli se veselíš,
 S svetniki Stvarnika slaviš.
 Pač vemo to, — in vendar radi
 Imeli bi Te med seboj,
 Da duh Tvoj sveži, vedno mladi
 Za trud bi vnel nas in boj,
 Za ljudstvo dobro, a teptano,
 Od lastnih sinov — žal — prodano.
 Ti gledal si ta krasni svet,

Doline tihe in planine,
 Ki večni jih pokriva led.
 V jezérski si strmél globine,
 Šumenje slušal bistrih rek,
 Hladil se v sencí temnih smrek
 In slušal pličic žvrgolenje
 In cvetje gledal in zelenje.
 Vse to Tvoj krasni dom imá,
 Vse to Ti zemlja Tvoja nudi!
 Kdo naj se ji dovolj načudi,
 Kdo je ne ljubi iz srca?!
 Ti ves si domu se posvetil,
 Plantelo Ti je zanj srce
 In v drugih, mladih srcih netil
 Ljubáv do rodne si zemljé.
 In kar obečal si z besedo,
 Z dejanjem si izvrševal.
 Kar si imel, si žrtvoval,
 Da dvigneš národ, lajšaš bedo.
 Ni roka Ti koptčila
 Zakladov, novcev, premoženja.
 Požrtvovalnost dičila
 Do zadnjih Te je dnij življenja. — —
 Karkoli dušo nam krasí
 Vse združeval si v sebi Ti.

Kar vzvišeni poklic velevala,
 To vršil vestno si vsikdár,
 Pa i, kar svet od nas zahteva,
 Neznana ni Ti bila stvar.
 Olike svetska in omika
 Te dičila je svečenika.
 Da bol ne stare Ti duhá,
 Da zabiš muke, boje, brige.
 Družice si izbral si — knjige.
 In v njih za boli si srca
 Našel tešila in lečila,
 Našel si duhu razvedrila. — — —
 Ti sanjaš miren san, — a jaz
 Še vidim blagi Tvoj obraz,
 Prijazno, smehljajoče lice,
 Sledú hinavstva ni na njem
 In zlobe ne in ne krivice.
 Kot nekdaš še v okó Ti zrem,
 Še vidim Te, preblagi mož,
 Ki Te ne zabijo Slovenci,
 Ki v naših srcih živel boš,
 Dokler i nam ne okrasé
 Grobóv s cveticami in venci
 In jih s solzámi porosé.
 Franjo Neubauer.

	1.1890.	1.1900.	več	manj
v Škocijanu	1281	1186	—	95
v Rikarjivesi	1885	1860	—	25
v Žitarivesi	1598	1515	—	83
			22	330

Ta okraj je izgubil 308 prebivalcev, ali 3% svojih duš.

IV. Sodnijski okraj Železna Kapla šteje prebivalcev:

	1.1890.	1.1900.	več	manj
Železna Kapla	1083	1115	32	—
Jezerško	661	676	15	—
Bela	2942	2976	34	—
			81	—

Kapeljski okraj je torej zrastel za 81 prebivalcev. Vsi presenečeni beremo številke; po naravnih postavah moralo bi se število ljudstva množiti, a dežela prihaja pusta in zapuščena!

In vzroki te-le prikazni?

1. Nebrojno število gospóde v mestu, uradnikov, armade, ki hočejo imeti vsi svoje plače. Na svetu nikdar ne bo moglo biti, da bi polovica ljudi živela ob tem, kar druga polovica služi!

2. Nejedinstvo kmečkega stanu. Drugi pridelavni stanovi: tovarnarji, obrtniki, delavci so združeni in nastavljajo ceno svojim pridelkom, kmetom pa dela ceno — žid. Tako pride, da se kmečki pridelki ne plačajo več. In zadruga? Ko bi jih ljudstvo le že razumelo!

3. Slaba vzgoja mladine. Otroci sedé na šolskih klopeh, dokler niso dekleta neveste in fantje ženini, in dokler niso delu popolnoma odrastli. Mladi študirani mladenčiči in mlade gospodične pa ne marajo več prijemati gnojnih vil!

4. Naša zaslepljenost v nemštvo! Ko bi ljudje bolj držali na materini jezik in bi ne domišljali si, da je vsak, ki zna nemško blebetati, že gospod!

Kako se bo tako gospodarsko propadanje ustavilo? Kako se dá doseči, da bo zopet boljše?

1. Ne sme se nastavljeti več ljudi po uradniških službah, kot je neobhodno potrebno. Ravno v tem je liberalizem strašno grešil. Nastavili so cele armade javnih uslužbenikov, ki jih ljudstvo kmalu ne bo več moglo vzdržavati.

Bodimo previdni tudi z razširjanjem ljudskih sol! Zidajo se šolske palače, nastavljajo nove učne moči — a plača jih le dežela.

2. Kmetje, držite se bolj svojih zadrug, svojih posojilnic, svojih gospodarskih zadrug, svojih društev. Dobiček, ki ga imajo vaše zadruga, je vaš, in se bo polagoma mogel obračati v občini vaš prid, v povzdigo poljedelstva, v bran za tiste, ki bi morali propasti. Dokler je kmečki stan nesložen, delali bodo drugi z njim, kar bo njim v prid; složni in združeni kmečki stan pa bo mogel iztrgati iz krempljev ljudi, ki mu zdaj krivico delajo.

3. Tisočkrat se je že reklo, da se mladina, posebno pri nas, slabo vzgaja. Socijaldemokratska

otročnost si domišljuje, da bomo kdaj popolnoma brez dela mogli biti, da bomo znali iz kamenja kruh delati, da bo raj na svetu. A do zdaj še tega ne znamo in do zdaj je delo neobhodno potrebno, zato naj bi se mladež vzgajala za delo, ne pa za lenobo.

4. Neznosne pa so naše razmere na Koróškem v šolah, kjer se deca razun nemščine ne nauči ničesar na svetu, in niti nemščine ne kaj prida!

Naši Nemci pravijo, da je nemščina Slovencev zato prepotrebna, ker se ž njo lažje „naprej pride“. Naše številke so pričá, da res lažje „naprej pridemo“. Ali kam? Ne mislimo na naprej, marveč najprej na dom. Pastir, ki pase svoje ovčice, ve, da se nekatere rade pasejo, druge pa hočejo vedno naprej v kako škodo. In te-le hudobne ovčice so v čredi najbolj medle, najbolj rejene pa so tiste, ki so ostale na pašniku zadovoljne s tem, kar so tam našle. Posebno pa vi kmetje, očetje in matere, ki toliko tožite, da ni delavnih močij, ne mislite, kako bojo vaši otroci lažje naprej prišli, marveč, kako bojo rajši doma ostali. Seveda morajo najbolj nadarjeni fantje tudi v višje šole, a da bo kaj nadarjenih otrok, treba je doma poštenega družbinskega življenja. Bolj ko je ljudstvo razuzdano, bolj gineva iz njega brihtnost. Zato skrbimo, da bode vse v redu, in ne bo manjkalo fantov in deklet, sposobnih za kaj boljšega, vrh tega bo pa še vedno dosti delavcev za dom. Žalostni časi so, v katerih živimo, a s tem ni pomagano, da kmet dom pusti. Kedar začne v hišo teči dež, treba je streho popraviti, ne pa iz hiše bežati. Treba je prioriti si boljšega stanja, ne pa iti z doma.

Rožeška nemška šola.

Iz Št. Jakoba v Rožu.

(Konec.)

Taka je s slovenščino, kako pa je z nemščino? Če že slovenski ne znajo nič prida, bodejo slovenski otroci pa vsaj nemški dobro znali? Oglejmo si nekaj nemških poskusov. Še precej pridna deklica II. razreda je pisala:

„Die Juden haben den Jesus getreufigt sie haben im einen scharen Kreuz gegeben zu tragen Die Jude haben wollen den Jesus fangen und sie haben gefürchtet von Leuten. Dan haben ihm gefangen und am Kalvaria gefert dort haben ihn gegeben einen schareren Kreuz zum tragen im getriben zum Kaiser der bilat hat wollen ihm ferlagen der bilat hat wollen ihm noch nach lafen und die Juden haben gefagt ih berde die beim gern v hern Kaiser ferlagen und der bilat hat gefagt ihm und hat gefurchtet sie gafen im gefurchtet zu den Kaiser hat gefagt Kreuzus sie nur fürn sie und sie haben im ge Kreuz.“

Poglejmo še v III. razred (ki odgovarja št.-Jakobskemu IV. in V.) Tam piše deklica:

„Judje so iskali Jesusa priložnost da bi ga ujeli in crež skalo pobili. potem se je Jezus obrnil in je šel sred med ludmi. Judje so prijeli Jezusa in so glali na Olskogoro, ko so Jezusa k velikomu duchovu pribelali so se sasramali s rekli ali si res Sin božij in on je . . .“

Precej dober slovensk fant piše:

„Jesus hat den Lajar von Tode aufgewegt. Lajar ist nicht allein fort gegangen auch seine Schwester und er ist frank geworden und da hatten seine Schwestern um den Jesus gefücht das er müchte im Gesundmachen. Lajar war in Britanien zu Hause.“

Slovenka iz IV. razreda št.-Jakobske šole pa piše nemški tako:

Herbsteszeit reiche Zeit.
 Der Landmann führt auf das Feld mißt. Die Schmitter schneiden das Getreide, und der Landmann führt das Getreide in die Scheune. Die Apfel die Zwetschen und die Pflanzen sind im Herbst reif. Die Weizen sind schon abgemehlt.
 Antonič Agata.

Drevo spoznavamo po njegovem sadu! Pred seboj imamo sadove št.-Jakobske slovenske šole in Rožeške nemške šole: katero je lepše, katero bolj popolno in bolj dozorelo? Kdor ima kaj pravega ukusa, kdor presoja po pameti in ne po tem, kar mu narekuje strast, temu se pač ne bode težko odločiti — za slovensko šolo v Št. Jakobu. To pa zato, ker št.-Jakobski šolarji veliko, veliko več znajo slovenski, kakor Rožeški šolarji — znanje materinega jezika pa je podlaga in prvi pogoj vsakega uspešnega poučevanja! Krokari, ki ne zna govoriti in ne zastopi niti tistih

par glasov, ki jih po dolgi dresuri spravi iz grla, česa se bo revež naučil? Uči ga, muči se z njim, kolikor hočeš, zastoj je ves trud; nekaj besed mu pač ubiješ v glavo in ga navadiš je za teboj ponavljati, a to je vse. Enako je tudi s poukom v tujem, neumljivem jeziku: mučno delo za učnika in še mučnejše učenje za šolarje, uspeh pa brez miselnost postavljanje besed in stavkov vse poprek — prazne besede brez pametne zveze in misli. „Dort haben ihn gegeben einen scheren Kreuz zum tragen im getriebenen zum Kaiser der bilat hat wollen ihm fertigen der bilat hat wollen ihm noch nach lafen und die Juden haben gefagt . . . und der bilat hat gefagt ihm und hat gefagt sie gafen im gefircht zu den Kaiser hat gefagt Kreuzns sie nur fürn sie und sie haben im ge Kreuzt.“

Je li mogoče uganiti, kaj je šolarica hotela s temi besedami povedati? Kdor Jezusovega trpljenja ne pozna, njemu bi bili ovi stavki sila težka uganjka.

Pa tudi nemškega jezika se vsaj bolj brihtni otroci naučijo precej tudi v št.-Jakobski šoli; v pisavi prav nič ne zaostajajo za Rožeškimi, v govorjenju jih bodejo své Rožeški prekosili, to pa ne zavoljo nemške šole, ampak zato, ker imajo priložnost govoriti z nemškimi otroci.

In vendar nekateri št.-Jakobčani nočejo več slovenske šole, marveč si želijo take, kakršna je v Rožeku in Podgorji. Kaj je temu uzrok? Glavni uzrok je ta, ker so nahujskani! Precej se jih menda že podpisalo za nemško šolo, ne da bi vedeli, zakaj se gre; pregovorili so je! Večina dalje ne pozna št.-Jakobske šole in mnogi menijo, ker je slovenska šola, se tam nemško prav nič ne poučuje. Celó agitatorji sami ne vedó vsi, za kaj se gre. Večina dela iz nevednosti — agitatorji pa iz maščevanja in sovraštva. **Tako počenjanje pa ne more donášati dobrega sadú!**

Mi pa, slovenski št.-Jakobčani: še enkrat se združimo tako tesno, kakor smo se združili ob volitvah — pamet in pravica ste na naši strani! Držimo našo slovensko šolo — ker sramota bi bila, grozna sramota in nenadomestljiva izguba, če pade edina petrazredna slovenska ljudska šola na Koroškem! *Mat. Ražun, župnik.*

Državni zbor.

Minuli teden so bile štiri seje, ena bolj hrupna kakor druga! Predsednik Vetter se v zbornici ni ravno srečno vpeljal, in ni pokazal posebne zmožnosti za to, da bi mogel vzdržavati red. Na pepelnico je bila burna razprava o tem, sme-li predsednik samovoljno črtati posamezne odstavke iz interpelacij. Dalje je Čeh Brzord vprašal, zakaj se ne prečitajo ne-nemške interpelacije. Pri tem je prišlo do zelo burnih prizorov med radikalnimi Nemci in Čehi in seja se je morala zaključiti.

Dné 21. febr. se je razprava o nenemških interpelacijah nadaljevala. Vsi Slovani — izvzemši Poljake! — so svojih zastopnikov zahtevali, da se morajo sprejemati in v zbornici čitati tudi nemške interpelacije.

Dné 22. febr. so češki poslanci zopet prijeli predsednika, češ: kaj je s češkimi interpelacijami, na to pa se je obravnavalo o vloženi nujni predlogih. Nujnost raznih predlogov se je odklonila. Pri glasovanju gledé teh predlogov se je nekako pokazalo, da so Poljaki že potegnili z nemško levico. — Vršile so se volitve v razne odseke.

V soboto je bila tajna seja, v kateri se je obravnavalo o neki nesramni interpelaciji, katero so vložili nemški radikalci, in v kateri na nečuvveno nesramen način napadajo in blatijo katoliško cerkev in duhovščino. V interpelaciji se je pokazala vsa podla nesramnost teh ljudj. V burni razpravi so govorniki raznih strank oistro obsodili početje Veliko-nemcev ter z ogromno večino (proti so glasovali le 4 poslanci) se je skenilo, da se interpelacija ne sme prebrati v javni seji in tudi ne sprejeti v stenografični zapisnik. — Do rednega dela torej zbornica še vedno ni prišla.

Dopisi.

Za velikovško šolo. Namesto venca na grob vzornega rodoljuba, rajnega komendatorja Mat. Šervicelja so darovali za „Narodno šolo“: Fr. Sadnikar, trgovec v Celovcu, 10 kron; L. Vavtižar, prošt v Dobrlivasi, 2 kroni; dr. Jos. Somer, stolni korar v Celovcu, 2 kroni; Valentin Šumah, župnik v Šmihelu, 2 kroni; Andr. Wieser, dekan v Grabštanju, 5 kron; Fr. Muhl, župnik v St. Lipsu, 2 kroni; Jan. Boštijančič, župnik v Kamenu, 3 krone; Jan. Ogriz, župnik v Kapli, 5 kron; A. Aplén, župnik v Železni Kapli, 3 krone; Mat. Nessler, župnik v Galiciji, 5 kron; Štef. Laznik, župnik v St. Vidu, 2 kroni; Mart. Kovač, kn.-šk. tajnik v Celovcu, 2 kroni; Štef. Singer, provizor v Logavasi, 3 krone; Ivan Česky, kaplan v Železni Kapli, 2 kroni; Mat. Perč, kaplan v Borovljah 2 kroni; Fr. Uranšek, kaplan v Dobrlivasi, 2 kroni; tajnik Rozman 5 kron; Neimenovan 3 krone; Jos. Hribar, stolni kaplan v Celovcu, 5 kron; Vekoslav Legat v Celovcu 10 kron; Dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Celovcu, 5 kron; Dr. Val. Janežič, c. in kr. nadstabi zdravnik v pok. v Celovcu, 20 kron. — Dalje so darovali: Na godovanju pred g. župnika Ant. Kesnarja v Prevaljah zbrani slovenski rodoljubi 12 kron; č. g. Jos. Fugger, provizor v Gorenčah, 1 krono; pred. g. Fr. Bergman, župnik v St. Lenartu pri 7 studencih, 5 kron; Jos. Kukačka, duh. pom. v Gorjah na Zili, 1 krono; Jož. Havlic, posestnik v St. Vidu v podjuni-

ski dolini, 2 kroni; Jan. Šumah, župan v Sinčevasi 10 kron. Vkup 131 kron. Živelí nasledniki!

Reberca. († Komendator Matej Šervicelj.) Prežalostna je bila za nas letošnja pepelnica! Kolikokrat nam je ta dan trosil ljubljeni komendator, nepozabni nam g. Matej Šervicelj, prah na glavo, opominjajoč nas: „Spomni se človek, da si prah in da se v prah povrneš!“ A letos? Ni nas več opominjal tako, marveč njega zemeljske ostanke smo tam na našem pokopališču položili k počitku, da tam v prahu čakajo vstajenja!

— Nepričakovano je nam vsem prišla novica: komendatorja ni več! Še v sredo dné 13. svečana je bil navzoč pri seji krajnega šolskega sveta v Železni Kapli, kjer je bil zopet izvoljen za načelnika šolskemu svetu. Bolehal pa je že ta dan. V četrtek je še maševal, a prihajalo mu je tako slabo, da je moral v posteljo. Vnela so se pljuča. Že prej večkrat je pokojni gospod imel to bolezen. Zdravniška pomoč ni izdala nič več, v pondeljek predpoludnem so otrpnila pljuča in ob 1/4 11. uri je blagi gospod izdihnil svojo dušo. Ravno v zadnjih trenutkih je prišel k bolniški postelji g. župnik Aplén ter podelil umirajočemu duhovno pomoč.

— Bliskoma se je raznesla žalostna novica o nepričakovani smrti tako odličnega moža. Kdo bi slikal žalost, ki je vladala po naši fari, žalost onih vseh, ki so v blagem pokojniku spoštovali vzornega duhovnika, vnetega slovenskega narodnjaka, dragega prijatelja! Vsakdo je živo občutil koliko izgubimo koroški Slovenci s pokojnim komendatorjem! — Velika je izguba zlasti za našo reberško komendo in faro! Lepo na novo popravljena farna cerkev nam kaže, kako vnet je bil pokojnik za lepoto hiše božje; nov vodovod, ki ga je dal napraviti z velikimi stroški, je dokaz, kako je skrbel za naš blagor; nevenljive so njegove zasluge, katere si je pridobil kot odbornik občine Bele, kot ud in načelnik krajnega šolskega sveta za Železno Kaplo! Zelo bodo občutili izgubo pokojnika reveži, za katere je imel vedno radodarno odprte roke; za njim žalujejo dijaki in učenci, katere je tolikrat podpiral! Vsem tem ostane spomin na pokojnika neizbrisljiv, svojo hvaležnost mu hočemo pa pokazati s tem, da se ga prav pogosto spominjamo v molitvi! — Kako spoštovan je bil pokojnik, je pokazal pogreb na pepelnico. Prihiteli so ne le domači farani, marveč vkljub občutljivemu mrazu obilo ljudstva tudi iz vseh sosednih župnij. Mrtvaško opravilo je imel in pokojniku govoril nagrobni govor mil. g. prošt L. Vavtižar iz Dobrlivasi, slovesno sv. mašo-zadušnico je daroval mil. gosp. stolni kanonik dr. Jos. Somer iz Celovca. Poleg teh so bili navzoči č. g. g.: dekan Bizer in Grabštanja, župniki: Val. Šumah iz Šmihela, Mat. Nessler iz Galicije, Andr. Aplén iz Žel. Kaple, Jan. Ogriz iz Kaple ob Dravi, J. Boštijančič iz Kamena, Fr. Muhl iz St. Lipsa, Št. Laznik iz St. Vida; kn.-šk. dvorni kaplan M. Kovač iz Celovca, provizor Št. Singer iz Logavasi in kaplani: J. Češky iz Žel. Kaple, Mat. Perč iz Borovlj in Fr. Uranšek iz Dobrlivasi, ter družbeni tajnik Rozman iz Celovca. — Zemeljske ostanke dragega pokojnika smo položili k počitku, a njegov duh živi med nami in ostal nam je vzor njegovega delovanja za vero in domovino. N. p. v m.!

Grebinski Klošter. († Župnik Franc Korman.) „Pač nimamo sreče s svojimi dušnimi pastirji“, tako smo vskliknili, ko se je dné 6. febr. kakor blisk raznesla po naši fari žalostna novica, da je zjutraj istega dné umrl naš č. g. župnik Fr. Korman. V teku desetih let smo po neizprosni smrti zgubili že tretjega župnika, najpoprej č. g. Karpfa, kmalu potem č. g. Simonič-a in zdaj č. g. Korman. Vest o smrti našega č. g. župnika nas je pa tem bolj ožalostila, ker smo ga tako hitro zgubili. Vidno je sicer č. g. župnik zadnje jesen že bolehal, ali vendar je opravljal kakor poprej redno svoja opravila, in prav do svoje smrti tudi božjo službo. Zbolel je na pljučih v petek dné 1. svečana, ali vkljub temu je drugi dan na Svečnico opravil cerkvene obrede, celo tretji dan v nedeljo je pristopil še k oltarju, da bi daroval daritev sv. maše. Ali prišel je samo do sv. evangelija; stoječ na evangelijski strani, zgrudil se je na tla in padel čez altarne stopnice. Pristopila sta precej dva kmeta in sta obolelega gospoda prenesla v stanovanje. Bolezen se je čedalje bolj shušala, in že v torek je zdravnik izjavil, da ni več pomoči. Istega dné je prihitel č. g. dekan iz Velikovca in je gospoda župnika previdel s sv. zakramenti. Drugi dan v sredo zjutraj ob 7. uri je č. g. župnik mirno v Gospodu zaspal. Pogreb ranjkega gospoda, ki se je vršil dné 8. t. m., je bil zelo veličasten. Vodil je mrtvaški sprevod, katerega se je udeležila zelo velika množica ljudstva, sošolec ranjkega gospoda, mil. gosp. dr. Jos. Somer, stolni kanonik v Celovcu, v spremstvu dvanajstih duhovnov. Nagrobnico je jako izvrstno govoril č. g. župnik Petek iz Grebinja. Omenjal je govornik, da se je ranjki g. župnik rodil dné 15. sušca 1847 v Wolfsbergu, dosegel je tedaj starost samo 53 let. Njegov oče je bil Solnogradčan in krojač, mati pa Tirolka.

Ranjki je bil tedaj rodod Nemec, ali priučil si je slovenščini tako, da je kot duhovnik služil izključljivo le na slovenskih postajah najpoprej kot kaplan v Rožeku, potem kot kaplan v Guštanju, nato je postal župnik na Možici, kjer je pastirjeval celih 18 let, od tod je prišel semkaj v Klošter, kjer je župnikoval le sedem let. Ranjki je bil kaj izvrsten pevec, znano je, kako krasno je pel s svojimi pevci pri otvoritvi „Narodne šole“ v Velikovcu. Prijazen proti vsakemu, čutil se je ranjki gospod pri nas prav srečnega, le pastirovanje v naši po takih strmih gorah raztrešeni fari je bilo za njega prehudo. Ob grobu so naši cerkveni pevci zapeli še prelepo nagrobno pesem. Ranjkega gospoda ohranili bomo vedno v dobrem spominu, posebno hočemo se ga spominjati v svojih molitvah. N. p. v m.!

Velikovec. (Nasprotniki pri delu.) Predrznost naših narodnih nasprotnikov presega že vse meje. Po lepakih naznanjajo, da je znano nemško-nacionalno društvo „Südmärk“ poslalo naši mestni občini na razpolago nemško-judovsko knjižnico 1360 zvezkov slovstvene in zabavne vsebine. Ova knjižnica se je otvorila v drugem nadstropju tukajšnje nove meščanske šole (!), ki je vendar večinoma sezidana s pomočjo davkoplačevalcev cele naše dežele. Kakšnega duha so knjige ove knjižnice, se dá posneti iz istega razglasa, v katerem se dobrotniki pozivljajo, naj podarijo za ovo knjižnico še več knjig, n. pr. „Gartenlaube“ itd. S takim prostozidarskim berilom tedaj nameravajo osrečiti ne samo naše mestjane, ampak pokvariti tudi naše slovenske okoliške kmete. Kmetje, najprimernejši odgovor na ta poziv bote dali s tem, da se v prav obilnem številu oglasite za našo družbo sv. Mohorja!

St. Rupert pri Velikovcu. (Bolehanje med otroci. — † Lizika Karpf.) Letošnja zima je v zdravstvenem oziru za otroke zelo neugodna. O božiču se je prikazala škrlatica in davica, tako da so bile naša „Narodna šola“ in tudi obe mestni šoli 14 dnij zaprte. Po novem letu je sneženo vreme, kašelj in zdaj hudi mraz močno oviral redno obiskovanje šole. Več majhnih otrok je celo umrlo za vratno boleznijo. Neizprosna smrt pa tudi letos naši „Narodni šoli“ ni prizanesla. Umrla je namreč dné 23. prosinca t. l. zelo pridna šestletna učenka Lizika Karpf, hči vzornega posestnika Marka Karpfa p. d. Holcarja pri Mrzlivodi. Bila je rajna Lizika pravi hišni angel svojim starišem; z navdušenjem hodila je v šolo in je pri zadnji naši božičnici prav ljubko deklamovala kratko pesemco. V pondeljek dné 21. prosinca prišla je še vsa zdrava in dobre volje domu, drugi dan bilo je jej že slabo, popoldne istega dné padla je v nezavest in v sredo so jo že položili na mrtvaški oder. Njen pogreb je bil zelo veličasten. Udeležili so se ga vsi otroci „Narodne šole“ pod vodstvom č. šolskih sester. Bog potolaži predobre stariše!

Št. Štefan pri Velikovcu. (Sijajna z maga.) To vam je bil pomenljiv dan 14. svečana t. l., god sv. Valentina, ko se je v tukajšnji gostilni pri Mežnarju vršila občinska volitev za našo vovbersko občino. Tako dolgotrajne priprave in take velikanske udeležbe še pri nobeni tukajšnji volitvi ni bilo. Duh obstrukcije in nasilstva, ki je pri zadnji državnozborni volitvi pri nas dosegel svoj vrhunec v krvavem pretepu in oskrunjenju pokopališča, je vovberske hajlovce tako prešinil, da so sklenili na vsak način pri občinski volitvi občinske vaje vzeti naši krščansko-slovenski stranki iz rok. Precej po prvotni volitvi za državni zbor so začeli pooblastila pobirati za občinsko volitev in strastno rogovilili nad dva meseca. Kjerkoli se v velikovski okolici nahaja kak liberalček ali nemškutarček, pritisnil je Vovbranom na pomoč. Št.-Peterska pooblastila oskrbel jim je št.-Peterski občinski tajnik Fric; radostnim srecem so tudi Velikovčani dali pooblastila našim nasprotnikom. Na trušenski strani se je trudil za Vovberjane velikovski gostir Špilar, na nekatere št.-Rupertske posestnike, ki imajo od Helldorfove grajščine ali zemljišča v najem, ali dobivajo, dasi za denar, drv in stelje, pa je pritisnil barona Helldorfa gozdar Ferdič. Postopali so pa Vovberjani pri pobiranju pooblastil prav prekanljivo, češ, da hočejo samo županstvo iz gore v dolino spraviti, in so tako še marsikaterega našinca premetili. V resnici pa so seveda le hoteli občinski urad spraviti v Vovbre in tako ob enem v nemško-liberalne roke. Ako bi jim bila sreča mila, celo gotovo bi se širokoustno oglasilo kako nemško-nacionalno trobilo, češ: zadnje občino smo v velikovski okolici Slovincem vzeli, vsa velikovška okolica je zdaj v nemških rokah. Našinci so bili vedno krvavih dogodkov pri zadnji državnozborni volitvi nekoliko časa prestrašeni, ali kmalu so se zopet zavedli, češ: sila ne velja, mi ne pustimo si občine iz rok iztrgati, vsi bomo prišli k občinski volitvi. Videvši marljivost nasprotnikov, tudi mi nismo rok križem držali, ampak lotili se potrebni priprav. Posebno hvalo zaslužijo nekateri odlični naši kmetje, ki so mnogo časa in truda žrtvovali v organizacijo naše stranke. — Prišel je dan

volitve. V velikem krdelu so prihrumeli Vovberjani na volišče, ali tudi našinci so razumeli važnost ove volitve. Kar trumoma so iz svojih visokih gor prihiteli junaški Hudokrajčani, njim so se tudi pridružili vrli Dješkariji, v polnem številu pa so prišli rodoljubni naši St. Štefančani in St. Rupertčanje. Kot vladni komisar je prišel k volitvi g. c. kr. nadkomisar baron Ott, ki je v odločnem govoru svaril volilce, naj ostanejo trezni in mirni in se ogibajo vseh izgredov; g. komisar postopal je popolnoma nepristransko. Za slučaj morebitnih izgredov pripravljani so bili tudi trije orožniki. V začetku je bil izid volitve negotov, ali kmalu se je pokazalo, da je večina na naši strani, celo nekateri Vovberjani so potegnili z nami. — Izid volitve je za našo stranko zelo časten, zmagali smo sijajno na celi črti v vseh treh razredih. V tretjem razredu smo zmagali z večino 50 glasov, izvoljeni so našinci, gg.: J. Aichwalder p. d. Jerh, župan, s 85, Sim. Kralj p. d. Mohovnik s 84, Tom. Cikulnik p. d. Škorjanc s 84 in J. Lobnik p. d. Jazbec z 81 glasovi. V manjšini so ostali nasprotniki: Ant. Stefan p. d. Begant z 31, Al. Napečnik p. d. Priž z 32, Vil. Spek p. d. Juri z 31 in Andr. Rosenzopf s 34 glasovi. Namestnika pa sta postala našinca Andr. Slugovec p. d. Horner in Val. Slamenik p. d. Slamenik. — V drugem razredu so našinci, gg.: Greg. Muhar p. d. Pokrznik, Ant. Cikulnik p. d. Spajsar, Jurij Lasnik p. d. Jesih in Jak. Karpf p. d. Likeb dobili vsak enako 17 glasov, nasprotniki (bili so pa zgoraj imenovani štirje kandidati v vseh treh razredih) so dobili samo po 9 glasov. Namestnika sta postala našinca Sim. Kralj p. d. Struc in Volbenk Mat p. d. Pušl. — V prvem razredu je pa bil ljut boj; od 12 volilcev je v tem razredu prišlo 11 k volitvi. Našinci so imeli 6, nasprotniki pa 5 glasov; zmagali smo tedaj z enim glasom večine. Našo zmago v tem razredu je odločila naša gospa Marija Glančnik p. d. Mežnarca, ki je dala nam pooblastilo. Marsikatero grenko besedo bo morala radi tega požirati, ali zagotovljena je naše hvaležnosti. Bog jo živi! Sploh smo pa mi v tem razredu jako spravljivo ravnali, izvoljen je bil v tem razredu samo eden našinec Jož. Kassl p. d. Blažej, dalje dva Vovberjana Vil. Spek p. d. Jure in Andr. Rosenzopf p. d. Ložanc, in ker so nas Klečani prosili, smo še njim dali enega odbornika Aleša Puš-a p. d. Rebernika. Prvi in četrti sta dobila vsak po 6 glasov, srednja dva sta bila voljena od obeh strank in sta dobila tedaj vseh 11 glasov. Namestnika pa sta postala našinec P. Messner p. d. Kaderk in Vovberjan, stari krščanski mož Peter Kriegl, kovač v Vovbrah. Glavna dva vovberska generala, eden stari liberalce in eden mladi hajlovec, ki je že sanjaril, kako se bo mehko zibal na županovem stolu, sta pa čisto propadla. — Vkljub velikanski udeležbi se je volitev to pot vršila celo mirno. Našinci so izid volitve pozdravili s krepkimi „živio“-klici. Vovberjani so po volitvi kmalu odšli domu, našinci pa so ostali še dalje časa skupaj in vladala je med njimi nepopisna navdušenost. Naši vrli slovenski kmetje pa, ki so v kratkem času toliko prestali v boju za naše svetinje, pa naj bodo vsem Slovencem na Koroškem v izgled! Bog jih živi!

Pliberk. (Požar. — Mraz. — Potres.) Pustni terek z njegovimi običajnimi pustnijami nam je zelo neprijetno kalil nenaden ogenj v tukajšnji Herbstovi lekarni. Komaj smo se vsedli opoludne k mizi, kar nas neprijetno iznenadi zvon, naznanjajoč ogenj. Pustivši žlice na krožnikih, so hiteli preplašeni prebivalci na mesto požara in pomagali vsakdo po svoji moči gasiti; posebno so se odlikovale ženske s pridnim donajanjem vode. Domača požarna bramba je bila takoj na nogah, hitela na pogorišče in začela svoje delo, dasi so jo nekaj časa zadržavali zamrzli vodovodniki. Vendar ni bilo mogoče več rešiti s škodljivimi krite lekarni, in delalo se je le na to, da se ogenj ne razširi na sosednja poslopja, katera so bila v veliki nevarnosti, zlasti: pošta, Bohinčeva, najbolj pa mežnarjeva hiša, katere bi sploh ne bilo mogoče rešiti, ako bi ne bilo vmes požarnega zida. Domači požarni brambi so prihiteli na pomoč tudi one iz Zagorja, Ponikve, katera je posebno hitro došla, in iz Šmihela. Tudi s kolodvora so poslali svojo brizgalnico. Tako se je posrečilo v prvi vrsti neutrudljivi pridnosti požarnih bramb omejiti ogenj na lekarno, dasi se je prikazoval rudeči petelin tudi že na zgoraj omenjenih sosednih poslopih; v drugi vrsti pa je zadržala velikanski požar debela snežena odeja po strehah. Da bi tega ne bilo, ne bilo bi mogoče rešiti mesta, ako pomislimo, da so večidel vse hiše krite s škodljivimi, in da je ognjene škodljive razgorečo lekarno raznašalo skoraj po celem mestu, ki so pa — hvala Bogu — ugašala v snegu. Kar je bilo v podstrežju lekarni, je zgorelo vse s streho vred; da ni prišel ogenj tudi v spodnje dele, kjer bi bil povzročil velikansko škodo, je zabranil močen obokan zid in železne duri pri vhodu. Škode je okrog 600 kron. Domači pravijo, da je nastal ogenj vsled preslabo ometanega dimnika. Sploh je

bila sreča, da je začelo goretí že ob dvanajstih, le dve uri pozneje, in domačih požarnih brambovcv bi ne bilo doma, ker so bili namenjeni h Krautu na Bistrico. Ta nesreča pa naj uči Pliberčane, da si omislijo vsaj premožnejši prej ko slej z opeko krite strehe; kaj, ko bi ogenj nastal poletu? — Zadnji teden smo imeli tudi pri nas neznosen mraz, katerega je poostril mrzel veter, ki je bril neusmiljeno. Od dné 13. t. m. naprej kaže toplomer skoraj vedno nad 20 stopinj mrzloté; dne 16. t. m. smo imeli celo 24° R, tako da smo nahajali že mrtve ptice. Tukajšnja gg. kaplana ne bosta mogla zobati več svojih črešenj; zakaj neusmiljeni mraz ni prizanesel črešnjevega drevesu, ki raste v njunem vrtu, in ga je močno skozi celo deblo razklal na dveh krajih. — Kakor po Kranjskem in Štajerskem, smo čutili dné 16. t. m. zvečer okrog četrta na deseto uro tudi tukaj potres; sunek je bil prav močen, in mu je bila smer od jugozapada proti severovzhodu.

Pliberška okolica. (Razno.) V Pliberku je priredila na pustno nedeljo požarna bramba v prostorih K. pl. Metnica svojo plesno veselico, katere se je udeležila višja mestna gospôda, kakor tudi gostje iz sosednih trgov. Da so ta nemškutarski „bal“ počastili tudi novi ponikovski požarni brambovci, je samo ob sebi umevno. — V Zgornjih Libučah je nadzoroval dné 21. febr. šola dež. šol. nadzornik Palla, ki se je baje izrazil, da so nemške knjige, ki se rabijo na utrakvističnih šolah, za slovenske otroke pretežke. — Pri zadnjih občinskih volitvah pliberških je strastno agitiral znani tukajšnji agitator, ki se je potrudil tudi v okolico. Toda na Blatu se je pošteno namazal; prosil je namreč nekoga tamošnjega posestnika za pooblastilo, ta pa vedoč, da v mestu nima volilne pravice, si dovoli šalo in mu podpiše pooblastilo, katero je agitator z veseljem shranil. Drugi dan pa je dotični posestnik po svojih sosedih, ki so šli v mesto, dal sporočiti agitatorju, da je njegovo pooblastilo neveljavno. Tako se dobi dolg nos.

Borovlje. (Pust.) Marsikatera šala se je v letošnjem pustu v našem kraju že zbila in marsikatera veselica je slavnim Borovčičem že spraznila žepa in oslabila zdravo pamet, ali take veselice, kakor je bila v soboto dné 16. febr. pri „Justu“, Borovlje še niso videle. „Kostumni venček“, kakor so jo krstili, je privabil okoli 500 ljudij in veliki prostori Justove gostilne so bili do zadnjega kotička zasedeni. Godba se je sevó naročila kar iz Celovca in sicer slavna vojaška godba 17. pešpolka. In skazala se je vredno častnega povabila! Vse točke je zvršila z znano natančnostjo, tako, da so tudi tisti, ki niso tako srečni, da bi se jim zdelo vredno plesati, imeli najlepši užitek. Borovljan pač vé, kaj mu prija! — Oglejmo si sedaj malo slavno družbo! Vse mogoče noše vidimo. Zdaj pripelje ponosni ogerski magnat s planšarico iz tirolskih planin, tukaj se spet vrta veseli Borovčič s temaokodrasto Albanko. A največjo pohvalo zaslužijo one gospice in gospe, ki so prišle v stari domači noši iz boljših, žalibože že minulih časov. Pozlačena čepica in bogato okrašeni pas sta jim jako dobro pristojala. — A, glej ga no spaka! Če se zabava domačin po poštenem, tako prav gotovo tujec spači vse. Med največjim hrupom in veseljem se priplazi nekdo, našemljen kot kapucin (!) v plesno dvorano s pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus.“ Kaj je nadalje govoril, ne vemo, a dobro sem slišal odgovor: „Mi nimamo nobenih grehov“; tedaj je najbrž hotel — spovedovati. Ako bi se omenjena šema vsedla vsaj lepo tiho na svoj prostor, ne rekli bi toliko; a začela se je vrteti in plesati, nekaterim v posmehovanje, drugim v pohujšanje. Tako obnašanje je res škandalozno in le čudim se, da roka pravice, ki je bila tudi zastopana med plesalci po orožniškem vodji, ni namignila oni šemi, da se naj odstrani mirno, ali pa jo bode on spravil na varno mesto! Sicer so marsikje prav natančni, a tukaj, ko se je zasmehovalo redovništvo in z njim katoliška vera, se jim ni zdelo vredno, ganiti z mezinem. To se mora pibiti! — Ura bje dvanajst, našemljeni se odkrijejo, in tudi ona šema se je pokazala v pravi podobi, tako, da smo spoznali v nji tovarniškega uradnika, lahona Raddo. Domačin se je zabaval pošteno, a privandrani tujec mora vse popačiti!

Kapla v Rožu. (Nekdaj in sedaj.) V rojstni knjigi kapelske fare je dné 31. prosinca leta 1782. zapisana opomba: „Do današnjega dné sneg še ni pokril zemlje in vreme je bilo tako lepo, da smo se po božičnih praznikih cel brevir na sprehodih po polju molili, in vendar nismo čutili nobenega mraza.“ Dné 28. svečana istega leta (1782.) pa je zapisano: „Vreme je bilo do začetka tega meseca tako prijetno, da noben starček ne pomni v tem času enakega. Ali od 20. tega meseca do današnjega dné imamo tako hud mraz, kakoršnega v našem kraju še ni nihče doživel. Mraz je le za dve stopinji manjši, kakor je bil leta 1709. v Petrogradu in Moskvi na Ruskem, ko je mnogo ljudij na potu vsled mraza umrlo.“ No, in letos!

Do svečana je bila zima prijetna, zdihovali smo le po snegu. Zdaj imamo — hvala Bogu — dovolj snega, ali še več mraza; dné 16. svečana smo ga imeli v Kapli 31 Celsijevih stopinj, bližje pri Dravi celo 33; takega mraza pri nas tudi nihče ne pomni. — Dné 16. febr. zvečer okoli 9. ure 5 minut smo čutili lahek potres.

Bistrica v Rožu. (Sel je!) Vodja fužin na Bistrici, znani Papencordt, ki je semkaj došel iz nemškega „rajha“, je prišel nanagloma ob službo. Nameraval je pripraviti domače delavce ob delo in je nadomestiti s tujimi delavci iz „rajha“. A moral jo je prej sam popihati! Neprenehoma je podiral pri fužinskih poslopih in zidal z novega celo po zimi; nedelj in praznikov pri tem ni poznal, fužinskih delavcev pa je bilo zmiraj manj. G. baron Helldorf je vendar prišel enkrat na to, da se tako ne more naprej gospodariti in je vodjo kratkoma odsvolil. Vodja je napravil tudi bistriško godbo, brž ko ne za to, da bi godci včasih napravili njemu podoknico, zdaj pa je šlo vse godbeno orodje v podstrežje na počitek. Vodja se je odpeljal naprej po noči, brez podoknice, brez slovesa, zapustivši gospôdi svoji le precej — dolgov.

Št. Jakob v Rožu. (Še enkrat: Kdo agitira? — Konec.) 7. G. Karol Hribnik, Vi ste tedaj prošnjo za nemško šolo ustvarili! Saj pravim, da ste mogočen gospod! Pri nas se v I. šoli majhni otroci učijo, da „ustvariti“ more samo Bog — Vi pa še tega ne veste? Ja, ja! „Wir Lehrer sind Götter, weil wir aus Christen Menschen schaffen“ — kaj ne, g. Karol? Ko bi pa jaz bil tako mogočen, da bi mogel ustvarjati, bi bil mesto Vas pa rajše kar nemško šolo ustvaril, mesto prošnje; bi šlo bolj hitro in brez truda. 8. „Da ste bili večkrat Podkrajem pri Vorinu obiskat sestro,“ kdo Vam je neki to oponašal? In da ste „njej in navzočim gostem pravili o trudu in delu težavnega šolskega stanu“ — kaj druge ljudi to briga? Pač pa nas briga, kaj ste pri Vorinu govorili oni četrtek, ko ste „navzočim gostem“ prigovarjali, naj se samo podpišejo, prošnjo bode te sestavili, pardon: „ustvarili“ že Vi! Zakaj pa ste se te reči tako popolnoma ognili? Prej ko ne ste se spomnili, da kdor ima maslo na glavi, ne sme hoditi na solnce! 9. „Vi se niste slutili preslabega“ — mogoče; gotovo pa je res, da ste pri Vorinu rekli „navzočim gostem“: samo podpišite, prošnjo bode te jaz naredil in nek profesor v Celovcu mi bode pomagal.“ Komur pa mora kdo pomagati, ta se pač sluti preslabega — tako sodi in sklepa zdrava pamet. 10. „Ni res, da ste slavni agitator“ — pa bodi po Vašem: res niste slavni agitator, ampak ste agitator brez vse slave in brez vsega upliva. Da pa delate nemir med Št. Jakobčani ali ga vsaj pomagata delati, to pričajo Vaši neslani dopisi v Beljaški Urši. 11. „Niti stopinje niste naredili v hiše občanov, zahtevate podpise za nemško šolo.“ — No, jaz ja pravim: znati mora, pa gre! Kje pa sem jaz trdil, da ste Vi po hišah nabirali podpise za nemško šolo ali je celó zahtevali (menda se pa res ne slutite preslabega)? Toliko pameti in previdnosti Vam pa vendar še prisojam, da ste si za ta posel poskrbeli takih oseb, ki se s tičjim limom znajo bolje obhoditi, kakor Vi. Ko bi bili Vi sami pobirali podpise, sem prepričan, da bi Vas bila večina ljudij z Vašo prošnjo vred posadila pod kap. 12. Vašo „7. nepravilnost“ pa pustiva pri miru; le toliko mi blagovolite dovoliti, da Vam izrazim svoje najglobokejše pomilovanje, če ste se že iz lastne skušnje morali prepričati, „da so kazni v disciplinarskih stvareh za učitelje zelo občutljive!“ 13. Kakor vidite, priimek „hujskarije“ niste zavrnili odločno dovolj; zakaj kdor dela, kar ste delali Vi ob času občinskih volitev tukaj in v Hodišah, ta hujska, pa je konec besedij! Gospod učitelj, ste li že pozabili na svoje „hujskarije“ v Št. Primožu? Še le pred par dnevi je nekdo, ki Vas pozna „iz očí v očí“, rekel o Vas zanimivo obzodbó: dokler je bil ta učitelj pri nas (t. j. v Št. Primožu), ni bilo mirú; sedaj pa je pokoj! Ako ne verjamete, da hujskate, berite vendar dopise iz Hodiš o Vašem počenjanju — in preišljajte svoje dopise v Beljaški Urši! 14. Ko bi Vi samo „dajali primerne odgovora na prašanje ljudskih želj“, zakaj pa ste v istem času, ko se je delala prošnja za nemško šolo, v 8. dneih iz daljnih Hodiš prišli trikrat sem v Št. Jakob in ste zadnji pohod hoteli opravičiti z neumnim izgovorom, da ste zato zopet prišli v Št. Jakob, ker ste dobili poročilo, da so mama na smrt bolni? Saj menda „ljudske želje“ niso tako gluhe in tope, da ste jim v enem tednu morali trikrat priti pravit, česa želi—te Vi? 15. Nazadnje je vsaj nekaj res: „da je Vaša pomoč št.-Jakobčanom nepotrebna in nezadostna (zadnje besedo ste menda ujeli v kineškem slovarju, ker slovenska ni). Pridno se ravnajte po tem in nikoli več Vam ne bode treba popravljanja Vaših „nepravilnostij“. 16. Vi, g. urednik, ne morete umeti, zakaj sta se podpisala kmeta Čošl in Mikula. Vidite, kaka modra

glava je Hribernikov g. Karol, da ga niti Vi ne morete „pogrunati“. Kaj pa bi bilo, g. urednik, ko bi prašali Čošla in Mikula; znabiti se njima od tistega časa, ko sta se podpisala, vendar še sa-njalo ni, zakaj sta to storila!

Št. Jakobski dopisnik.

Lipaljavas. (Učitelj Jož. Kovač †.) Dne 16. svečana je tukaj nanagroma umrl učitelj v po-koju, g. Jožef Kovač, star 72 let. 40 let je tukaj v svojem domačem kraju deloval kot učitelj. Bil je mož strogo verskega življenja. Sodeloval je pri občini kot njen odbornik in bil tudi cerkveni ključar. Blag mu spomin!

Novičar.

Na Koroškem.

Knapič — odstavljen! Po svojem ne-pedagogičnem „delovanju“ na celovški učiteljski pripravnici in izven taiste dosti znani vodja Boltažar Knapič je odstavljen. Vzgojeval je bodoče učitelje prav po svojem sistemu tako dolgo, da je moralo ministerstvo vendar enkrat poseči vmes. Poslali so ga v penzijo. Delovanje tega moža je našim bralcem znano iz prejšnjih časov. On s svojo ženo je bil zadnja leta eden najglavnejših agitatorjev za „schulverein“ in „südmarko“. Hujskal je na raznih shodih zlasti zoper Slovence. Kako je navajal pripravnike na — ples, smo nedavno poročali. Zadnji čas je bil, da se je napravil na pripravnici red. — Za voditelja učiteljske priprav-nice je imenovan profesor Jos. Schuhmeister iz Solnograda.

Duhovske zadeve. Prestavljen je č. g. pro-vizor A. Káplan iz Lipe na Reberco. Župnijo Lipa bo oskrboval č. g. Jos. Fric, župnik v Dvoru. — Razpisana je do dne 4. apr. komenda Reberca. — Kaplan v Št. Petru, g. J. Schwabl, je prestav-ljen za drugega kaplana v Sovodje.

Osebnosti. Prestavljen je začasni učitelj g. Jos. Krebs iz Št. Jurija ob Zili v Prevalje. — V beljaški bolnišnici je dne 18. febr. po dolgem bolehanju umrl v pokojeni nadučitelj g. Fr. Gailer, star 74 let. — V stalni pokoj je stopil računski svetovalec pri deželni vladi v Celovcu, g. Jakob Hren. Cesar mu je tem povodom podelil naslov računskega nadsvetovalca. — V Beljaku je dne 21. febr. umrl tovarnar g. Seb. Unterhuber, v Graecu pa bivši okrajni sodnik v Beljaku, g. J. Hirschman.

Drobiž. Lani so se na Koroškem 9811 otrokom stavile koze. Za to je bilo stroškov 9220 K. — Porotne obravnave pred celovškimi porot-niki trajajo tokrat od 25. febr. do 2. marca. Pred porotnice pride 16 obtožencev. — V Sedlu, občina Radentein, je prišel dne 10. febr. hlapec J. Ronaher obiskat hlapca Graniga. Vzel je puško s stene, da jo pregleda. Puška, ki je bila nabasana, se je sprožila in krogla je zadela mater Granigovo sredi v srce. Zgrudila se je takoj mrtva na tla. — V Šmihelu nad Pliberkom je v drugič razpisano učiteljsko mesto do dne 4. marca. — V Beljaku se je dne 13. febr. v preveč zakurjeni izbi nove hiše dr. Eggerja zadušil 25-letni zidar J. Oberheber, doma iz Podljubelja.

Naša gospodarska organizacija. Gospodarska zadruga v Sinčivasi ima svoj

redni letni občni zbor

v nedeljo dne 10. marca popoldne ob 3. uri v žup-nišču v Škocijanu.

Dnevni red: 1. Računsko poročilo. — 2. Volitev novih od-bornikov. — 3. Slučajni nasveti.

Pristop je dovoljen le zadržnikom.

Odbor.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 21. februarja 1901.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	25	12	81	— bik
rž . . .	9	95	12	44	— pitan vol
ječmen . . .	—	—	—	—	17 vprežnih volov
oves . . .	4	71	5	89	3 junce
tursica . . .	7	55	9	43	34 krav
pšeno . . .	14	—	17	50	— telic
fižol (rdeč) . . .	—	—	—	—	60 pitanih svinj
krompir . . .	—	—	—	—	8 prascev
grah . . .	—	—	—	—	
ajda . . .	7	50	9	37	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 280 K do 290 K, krave po 120 K do 286 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K — v do 6 K 50 v, kisló seno po 4 K 40 v do 5 K 70 v, slama po 4 K 20 v do 5 K — v.

Promet je bil slab.

Velkovec, dné 20. febr. Prignali so: 256 volov, 62 krav, 10 telic. Cena za pitano živino 60 do 64 kron za me-

terski cent žive vage. 36 ovc, 45 živih in 13 zaklanih svinj. Promet je bil dober, kupci so bili iz Tirolskega in mesarji iz Celovca.

Listnica uredništva.

Popravek. Dopis iz Dobrlevasi v 6. šte. „Mir-a“ treba toliko popraviti, da niso v Dobrlevasi šeli petelina za — gos, marveč v neki drugi občini podjunske doline, menda tam pri Železni Kapli nekje!

Vabila.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu napravi svoj redni letni občni zbor v četrtek dne 7. marca ob 10. uri popoldne v posojilniščnem prostoru, Pavličeve ulice št. 7. v Celovcu. Dnevni red: 1. Poročilo o letnem računu. — 2. Volitev novih odbornikov in nadzornikov. — 3. Slučajni nasveti.

Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili in okolico ima svoj letni občni zbor dne 10. marca 1901 po popoldanski službi božji ob 3. uri v hiši Boštjana Hebeina, p. d. Pečka v Smolčicah po navadnem redu: 1. Poročilo o delovanju hranilnice l. 1900. — 2. Potrjenje letnega računa. — 3. Razdelitev čistega dobička. — 4. Volitev novega odbora. — 5. Razni nasveti. — Če prvi zbor ob 3. uri ni sklepčen, je drugi ob 1/2. uri. — K obilni udeležbi vabi vse ude

Hranilnica in posojilnica v Tinjah bo imela svoj letni občni zbor, dné 3. marca 1901 ob 1/2. uri popoldne pri Bužljeji v Vabni vasi s sledečim vspeškom: 1. Poročilo o delovanju posojilnice l. 1900. 2. Odobrenje letnega računa za l. 1900. 3. Sklep o čistem dobičku. 4. Volitev novega odbora. 5. Razni nasveti. — K obilni udeležbi vabi

Hranilnica in posojilnica za Št. Lenart pri sed-mih studenih in okolico napravi svoj letni občni zbor na kvaterno nedeljo dne 3. marca t. l. ob 4. uri popoldne pri Majerču v Št. Lenartu s sledečim dnevnim redom: 1. Odobrenje letnega računa. — 2. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev. — 3. Razdelitev čistega dobička. — 4. Sprememba § 34. društvenih pravil. — 5. Razni nasveti. — K obilni udeležbi vabi vse ude

Hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah, registrovana zadruga z neomejenim poroštvom, priredi dne 10. marca ob 3. uri popoldne v gostilni pri „Stöcklu“ v lastni pisarni svoj letni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Potrdilo letnega računa. — 2. Razdelitev čistega dobička. — 3. Volitev načelstva in računskega pregledovalca. — 4. Razni nasveti. — Če prvi zbor ob 3. uri ni sklepčen, je drugi ob 4. uri.

NAZNANILA.

Egidij Jeglič,
Selo, pošta Žerovnica (Gorenjsko).

Priporoča pravi **natrni brinjevec**, liter po 2 kroni 60 vin., 3 litre franko 9 kron. — **Med**, garantiran pitanec, v skafih po 20 in 40 kilogramov, kila 1 krono 20 vin., v kositrenih škatljah po 5 kilogr. franko 6 kron 80 vin. Za pristnost se jamči.

Loterijske številke od 23. februarja 1901.

Linc 3 60 35 27 37

Trst 40 20 12 35 27

Brady-jeve
želodčne kapljice
(prej Marijacejske želodčne kapljice)

prepravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“
C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,
so starodavno in znano pomagilo, ki krepča želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane 40 kr.
Dvojnata steklenica 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady
(prej Marijacejske želodčne kapljice)
so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijacejske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis C. Brady.
Posamezni deli so navedeni.
Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

E. ZBITEK

podobar v Novo-sadu pri Olomucu na Moravskem

izdeluje steklene mozaike, sv. grobove, Lurške jame, altarje za procesije sv. Rešnjega Telesa itd. Njegovi izdelki so bili pohvaljeni od sv. Očeta papeža Leona XIII. Tudi ima priznalna pisma iz Petrograda, Carigrada itd.

☛ Ceniki se pošiljajo zastoj. ☛

Vid Mory,

trgovec v Šmihelu nad Pliberkom, priporoča svojo bogato zalogo sukna in kamgarnov za moške in ženske obleke, modro-tiskano robo, atlase, satine, belo platno itd. Dalje priporoča kavo, pšenično moko in razno drugo špecerijsko blago, kakor tudi vse v železniško stroko spadajoče blago po najnižjih cenah.

Sprejme se tudi en učenec.

Patentovane
ročne in nahrbtne škropilnice za zvepljanje,
delujoče na eno in dve strani.
Patentovani stroji za pokončevanje peronosperone najnovejših sestavov.
Brizgalnice za ogljikov sulfid (injektorji) zoper filokero.
Priprave za streljanje zoper točo.
Posebne brizgalnice za sadno drevje in vse druge priprave za sadje- in vinorejo pošilja za najnižje tovarniške cene

IG. HELLER, DUNAJ II., Praterstrasse 49.

Iščejo se prekupovalci.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Pozor! Pozor!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu
priporoča od svoje najstarejše, glasovite in najzmožnejše
tovarne za gasilno orodje
sl. gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:
Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrzlini, s priredbo, da brizgalnica na obe strani jemlje in meče vodo; „univerzalko“, prikladno za male občine, katere se nosijo ali vozijo; parne brizgalnice, vodonoše, sesalke vsake vrste, vozove za polivanje ulic in prevažanje gnojnice itd., cevi iz posebne tkanine najboljše vrste; dalje čelade, pase, sekirice, lestve ter sploh vse za gasilna društva prikladno orodje, trpežno in lepo izdelano. Motor-vozove in priprave za aceten-luč. Dalje kmetijsko orodje vsake vrste. Gasilna društva, občine in pošteni kmetovalci-gospodarji plačujejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor.

☛ Cenike pošiljamo brezplačno in poštnine prosto. ☛
Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.